

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Maritime interception and the law of naval operations

A study of legal bases and legal regimes in maritime interception operations, in particular conducted outside the sovereign waters of a State and in the context of international peace and security

Fink, M.D.

Publication date

2016

Document Version

Final published version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Fink, M. D. (2016). *Maritime interception and the law of naval operations: A study of legal bases and legal regimes in maritime interception operations, in particular conducted outside the sovereign waters of a State and in the context of international peace and security*. [Thesis, fully internal, Universiteit van Amsterdam].

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Summary

This study examines the international law applicable to maritime interception operations (MIO). In particular, it addresses the legal bases and legal regimes that can apply to MIO. The study is limited to maritime interception operations that are conducted within the context of peace and security, outside the sovereign waters of a State and MIO that occurred after the Cold War. The aim of the study was to add to academic theory and debate on maritime interception operations and to develop some structure on MIO for military practitioners.

The study contains four parts. The first part defines the general framework in which maritime interception operations are performed today. It underlines a few typical aspects of MIO, describes briefly the contemporary history of the evolution of MIO and discusses fundamental principles of the law of the sea that are relevant to maritime interception. The second part studies the generally accepted legal bases for MIO. The third part studies the applicable legal regimes (the law of armed conflict and international human rights law) within the context of three activities that are a core to maritime interception operations: the right of visit, the use of force and detentions. The last and fourth part contains the synthesis and conclusions.

Part I (general framework)

The general framework underlines that maritime interception operations are today an accepted and important role for naval forces. The current focus on enhancing maritime security, in which MIO play an operational part in, underlines on the one hand the importance of MIO, but on the other hand also shows the tension that exists with regard to the underlying principles of the international law of the sea. Next to the overall strategic evolution of the role of naval forces, the term MIO itself has been subject to evolution. The core of the evolution is that the term MIO has grown from primarily maritime embargo operations in the context of the collective security sys-

tem to become a term without a legal connotation, but rather a term of operational art. This evolution allows for the notion that maritime interception can be based on several legal bases.

Part II (rechtsbases)

The second part analyses the four generally accepted legal bases for maritime interception operations. These are: the UN-collective security system, self-defence, (ad hoc) consent and international agreements. Next to a description on how these legal bases can be a ground for MIO, the chapters also analyse the discussions that have emerged with applying the respective bases to MIO. With regard to the collective security system attention is paid to how MIO can be placed within the collective security system. Debate on the use of self-defence for MIO comes in particular to the foreground when used in the context of single threats, such as vessels suspected of being loaded with weapons of mass destruction. The chapter on (ad hoc) consent addresses also the debate on master en flag state consent. The last chapter deals with some international agreements that are relevant to MIO, such as UNCLOS, and SUA.

Part III (legal regimes)

Central to Part III are legal regimes. The applicability of LOAC and IHRL is studied through three activities that are relevant for MIO; the right of visit, the use of force and detention at sea. This part starts with, in Chapter 9, with the different manifestations of the right of visit. On the one hand, the more traditional visit-rights that flow from the international law of the sea and the law of naval warfare. On the other hand, the non-traditional legal visit-options, such as through *ad hoc* consent or self-defence. Challenges in this area exist where visits are conducted during non-international armed conflicts. Because this part of the law of armed conflict, which includes the belligerent right of visit and search, does not apply to these conflicts, such conflicts lack the legal possibility through the *ius in bello* to board a foreign flagged vessels. Chapter 10 deals with the use of force during a MIO. Today, it is more and more accepted that firstly human rights law also can be applicable during operations at sea and continues to stay applicable during armed conflict. There has been little attention paid to the question of the interaction between the law of naval warfare and human rights law. The final chapter in this Part discusses the

question of detention at sea on the basis of these two bodies of law. The chapter deals with how the subcategories of operational detainees (prisoners of war, security detainees and criminal detainees) are legally dealt with in the maritime dimension, since against the background of a larger focus on enhancing maritime security and a law enforcement role of naval forces, the individual and the possible detention of the individual now play a greater role during MIO, next to the capture of goods and vessels. Human beings come with human rights and the questions which legal regime applies to the detention. At this stage jurisprudence and academic debate has arisen from which guidelines can be distilled how to apply human rights law at sea.

Part IV: Synthesis and conclusions

The fourth Part contains the synthesis and conclusions of this study. It firstly briefly reflects on three overall points: the evolution of the term MIO, the challenges that modern conflict bring to the maritime interception and the increased focus on the individual at sea. Then the conclusions of the former Parts are briefly outlined.

Nederlandse samenvatting

Deze studie bestudeert het internationaal recht dat toepasselijk is op maritieme interceptie operaties (MIO). In het bijzonder gaat deze studie in op de rechtsbases en rechtsregimes die op maritieme interceptie operaties van toepassing kunnen zijn. MIO zijn afgebakend tot interceptie operaties binnen de context van militair optreden ter bevordering van de internationale vrede en veiligheid, optreden buiten de soevereine rechtsmacht van een staat en bovendien optreden dat na de Koude Oorlog heeft plaatsgevonden. Het doel van deze studie is om enerzijds een bijdrage te leveren aan de theorievorming met betrekking tot het recht van maritieme operaties en anderzijds een handvat te zijn voor de militaire praktijk bij de uitvoering van MIO.

Het onderzoek bestaat uit vier delen. Het eerste deel schept het algemene kader waarin maritieme interceptie operaties vandaag de dag plaatsvinden. Dit deel geeft ten eerste een aantal kenmerkende aspecten van maritieme interceptie operaties, beschrijft voorts kort de contemporaine geschiedenis van maritieme interceptie operaties en bespreekt ten slotte de relevante basisbeginselen van het internationaal recht van de zee die voor MIO van belang zijn. Het tweede deel gaat in op de algemeen geaccepteerde rechtsgronden op grond waarvan maritieme interceptie operaties kunnen plaatsvinden. Het derde deel bespreekt de rechtsregimes (humanitair oorlogsrecht en mensenrechten) binnen de context van drie activiteiten, namelijk (het recht van) visitatie, geweldgebruik en detentie, die centraal staan bij maritieme interceptie operaties. Het laatste deel bevat de synthese en conclusies.

Deel I (algemeen deel)

Het algemene deel onderstreept dat maritieme interceptie operaties tegenwoordig een belangrijke en algemeen geaccepteerde rol zijn voor de zee-strijdkrachten. De tegenwoordige focus op het versterken van de maritieme veiligheid (*maritime security*), waarvan de maritieme interceptie-rol een belangrijke operationeel onderdeel is, onderstreept enerzijds het belang van maritieme interceptie operaties, en zet anderzijds tegelijkertijd enkele fundamentele principes van het recht van de zee onder druk. Naast de strategische evolutie als reactie op de mondiale politieke ontwikkelingen van de inzet van zee-strijdkrachten richting een MIO-rol, is ook de term MIO zelf aan een evolutie onderhevig geweest. Belangrijk daarin is op te merken dat de term verbreed is van een term met juridische connotatie (in de context van VN-gemandateerde embargo operaties) naar een term die in feite gezien moet worden als een technische term, *zonder* juridische connotatie. Deze evolutie opent op zichzelf weer de mogelijkheid tot de gedachte dat verschillende juridische grondslagen kunnen bestaan voor de inzet van maritieme interceptie operaties.

Deel II (rechtsbases)

Het tweede deel bestudeert vier algemeen geaccepteerde rechtsgronden voor maritieme interceptie operaties. Dit zijn: het collectieve veiligheidssysteem van de Verenigde Naties, het recht van zelfverdediging, toestemming door staten en internationale overeenkomsten. Naast de wijze waarop deze vier rechtsbases een rechtsgrond kunnen zijn voor MIO, worden per rechtsbasis de discussies geanalyseerd die bestaan ten aanzien van de afzonderlijke rechtsgronden. Met betrekking tot VN-gemandateerde interceptie operaties (Hoofdstuk 5) is aandacht besteed aan de vraag op welke grondslag binnen het collectieve veiligheidssysteem een interceptie operatie kan plaatsvinden. De discussie met betrekking tot het gebruik van het recht van zelfverdediging in MIO, komt met name naar voren met betrekking tot de vraag hoe het recht van zelfverdediging een rechtsgrond voor MIO kan zijn in gevallen waarin een schip beladen met massavernietigingswapens als individuele dreiging wordt beschouwd. In het hoofdstuk over (*ad hoc*) toestemming staat de controverse rondom *master* en *flag state consent* centraal. Het laatste hoofdstuk (8) in dit deel gaat in op internationale overeenkomsten die als basis kunnen dienen voor maritieme interceptie operaties, waaronder het VN-Zeerechtverdrag, het

SUA-verdrag en de *bilateral boarding agreements* (BSA) tussen de VS en andere staten.

Deel III (rechtsregimes)

In het derde deel staan rechtsregimes centraal. De toepasselijkheid van de rechtsregimes humanitair oorlogsrecht en mensenrechten wordt besproken aan de hand van drie onderwerpen die van belang zijn voor maritieme interceptie operaties. Het recht van visitatie, het gebruik van geweld en detentie op zee. Hoofdstuk 9 beschrijft de verschillende verschijningsvormen van het recht van visitatie. Enerzijds bestaan de traditionele visitatierechten die voortvloeien uit het internationaal recht van de zee, het humanitair oorlogsrecht en het zeeoorlogsrecht in het bijzonder. Anderzijds bestaat ook visitatierecht op basis van niet-traditionele visitatierechten, zoals een visitatierecht dat ontstaat door *ad hoc* toestemming of door gebruik te maken van het recht op zelfverdediging. Een uitdaging voor het recht van visitatie vormen niet-internationaal gewapende conflicten. Omdat het zeeoorlogsrecht niet toepasselijk is op niet-internationaal gewapende conflicten voorziet het (zee)oorlogsrecht in tegenwoordige, doorgaans niet-internationale conflicten niet in een juridische mogelijkheid om een vreemd schip kunnen visiteren. Hoofdstuk 10 gaat in op de wijze waarop tijdens een MIO gebruik kan worden gemaakt van geweld. Het is tegenwoordig alom geaccepteerd dat ook in de maritieme dimensie rekening moet worden gehouden met de toepassing van mensenrechten. Tegelijkertijd is tevens de heersende opinie dat tijdens gewapende conflicten de mensenrechten van toepassing blijven. De vraag is hoe deze twee rechtsregimes in de maritieme dimensie interacteren. Ten slotte wordt in het derde hoofdstuk (11) van het derde deel detentie op zee besproken. Het hoofdstuk gaat in op de wijze waarop de drie subverdelingen van *operational detention* (PW, *security detention* en *criminal detention*) in de maritieme context kunnen worden toegepast. Detentie op zee is binnen de context van MIO van steeds groter belang geworden omdat MIO steeds vaker wordt ingezet in een rechtshandhavende rol, waarin niet het schip of de goederen aan boord centraal staan, maar de individuen aan boord. Zonder meer gaat het vastnemen van personen gepaard met de vraag welk rechtsregime van toepassing is. Inmiddels bestaat steeds meer jurisprudentie door het Europees Hof van de Rechten van de Mens (EHRM) en aca-

demisch debat waaruit richtlijnen voor het beschermen van de mensenrechten op zee kunnen worden gedestilleerd.

Deel IV: Synthese en conclusies

Het vierde deel bestaat uit de conclusies en de synthese van deze studie. Het staat ten eerste stil bij drie overkoepelende reflecties: de evolutie van de term MIO, de uitdaging van moderne conflicten voor MIO en het centraal stellen van het individu in maritieme interceptie operaties. Vervolgens wordt ingegaan op de conclusies van de drie voorgaande delen.